

**LEFAPHA LA THUTO LA GAUTENG
HLAHLobo YA MAKGAOLAKGANG**

**SESOTHO PUO YA LAPENG
BOEMO BO PHAHAMENG
(Pampiri ya Pele)**

Possible Answers Supp 2007

KAROLO YA A
TEKOKUTLWISISO

POTSO 1

1.1	Ba batla ba ntja tala.	(2)
1.2	Hobane a kgomaretse ditumelong tsa mafelafelane	(2)
1.3	Ke ho hlabela badimo.	(2)
1.4	Tumelo ke kgolo, ke maikutlo a tebileng hodima seo motho a dumelang hore se jwalo mme se a mo sebeletsa.	(2)
1.5	O ne a rata maemo empa a sa a fumane	(2)
1.6	Kereke tse nne	(2)
1.7	Botahwa	(1)
1.8	Basotho ba ne ba boloka bafu ba bona ba dutse, ba ba fuparisitse peo. Ba ne ba dumela hore mohla tsoho ya bafu, bafu ba bona ba tla tsoha ba lebe Ntswanatsatsi le hore ka peo eo ba e fuparisitsweng ba tla kopa tjhai ho bontatemoholo.	(4)
1.9	Leeme	(1)
1.10	Ke ho rata maemo/ditulo	(2)
1.11	1.11.1 ho kgetholla	(2)
	1.11.2 ho tahwa	(2)
	1.11.3 mabitleng	(2)
	1.11.4 se nyatse motho empa o nyatse diketso tsa hae.	(2)
	1.11.5 ho hlompha/ ho se etse/je dintho tse itseng	(2)

MATSHWAO A KAROLO YA A: [30]

KAROLO YA B
KAKARETSO

POTSO 2

Sefabatho ke sehwei se tsohella masimong ka meso. O sebetsa jwalo ka thata ho fihlela motsheare o moholo a nto phomola hanyenyane feela. Mosadi wa hae Mmadipolelo le yena o kgothetse. Bana ba bona ba otlehile, ba none hobane batswadi ba bona ba kgothetse. Setumo sa Sefabatho se tsejwa le hole. Dipapatlele yena ke sekgoba hara dikgoba, o botswa. Bana ba hae ba sohlekehile, ba otile hampe. Maoto a bona a ditlhabela, ba maminanyana athe dikojwana tsa bona tsona ke matairi. Sehwei ha se robale hobane se dula se batla dikeletso dihwaing tse ding. Se`dumela hore motho o lokela ho ja ka mofufutso wa phatla ya hae. (107 mantswe)

MATSHWAO A KAROLO YAB: [10]

KAROLO YA C
TSHEBEDISO YA PUO

POTSO 3

- 3.1.1 lerui (1)
- 3.1.2 leamanyi (1)
- 3.1.3 leetsi (1)
- 3.1.4 lekgethi (1)
- 3.2 Lehlalosi la sebaka: Mokete o tshwaretswe *moreneng*.
Mokete o tshwaretswe *ha morena* (2)
- 3.3.1 Ke morena **ofe** ya hlokaahetseng? (2)
- 3.3.2 Ke dikgoho **dife** tse behetseng mahe? (2)
- 3.3.3 Ke baradi **bafe** ba hae ba nyetsweng? (2)
- 3.4 eo > ke bua ka ngwana eo. (2)
sena > sena ke sekolo sa heso. (2)
- [16]

POTSO 4

- 4.1 Hore : Ke utlwile **hore** o fihlile. (2)
- 4.2.1 seletswana: o mo rathile hlohong ka seletswana. (2)
- 4.2.2 molangwana: molangwana oo ke wa ntate. (2)

4.3.1	Thapo e ntsho e tla aparwa ke mmae.	(2)
4.3.2	Mmae o apara thapo e ntsho.	(2)
4.3.3	Mmae o ye a apare thapo e ntsho.	(2)
4.4.1	Ntja pedi ha e hlolwe ke sebata Di jana maro ntja tsa setsomi.	(1)
4.4.2	Ngwana lekgala o tsamaya ka lekeke jwale ka mmae. Ngwana mahana a jwetswa o bonwa ka dikgapha Ngwana mahana a jwetswa o tshohela leomeng.	(1)
4.5.1	lomisa	(1)
4.5.2	longwa	(1)
4.5.3	lomana	(1)
4.5.4	lomela	(1)
4.6.1	Thabiso o a ipona.	(2)
4.6.2	Ke ile ka itoma ha bohloko.	(2)
4.7.1	sona se rema hantle.	(1)
4.7.2	yena o fihlile hoseng.	(1)
		[24]

POTSO 5 TOKISO YA DIPHOSO

Hang **ha ke** atamela **motseng wa** bona ke ha marakana a se **a ntse a mpohola** empa ka **hula phafa(sephadi)** sa ka ka tlasa **setulo** sa koloi ka **itokisetsa** ho a kgalemela ha a ka **nkatamela** pele ke fihla. **Mohlwa (jwang)** wa teng o ne o le **motala** o **kutilwe** hantle ka sekere eseng ka motjhini. Ka **hlwella** setupung se **phatsimisitsweng** ka makgethe. Ha ke kokota monyako wa ka **morao** ka bona **mosadimoholo** a hlwedisitse ka fesetere. Ke ile ka **mmolella hore** ke **ronngwe** empa a **iphapanya**.

[20]

MATSHWAO A KAROLO YA C: [60]

MATSHWAO KAOFELA: 100